

diyanet

Çocuk

Eylül 2021 Sayı: 494

dergisi

**Kalemim, Defterim, Kitabım
En İyi Arkadaşlarım**

**ÇIKARTMA
HEDİYELİ**

ISSN: 1300-8463

9 771300 846308

Fiyatı: 6 ₺

Diyanet Çocuk Dergisi
Sayı: 494 - Eylül 2021

Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni
Doç. Dr. Fatih Kurt

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Dr. Elif Arslan

Mali İşler ve Dağıtım Sorumlusu
Ahmet Bulut

Editör
Esmâ Güner

Yayın Koordinatörleri
Hasan Yıldırım
Sabri Güngör
Ayşe Kızılay

Dijital Medya
Ömer Güçlü
Şahin Bodur

Tashih
Said Şan

İletişim
Diyanet İşleri Başkanlığı
Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar
Bulvarı No: 147/A 06800 Çankaya/Ankara
Tel: (0312) 295 86 08 **Faks:** (0312) 295 61 92

Milli Eğitim Temel Kanunu (16.6.1983 gün ve 28442 sayılı Kanunu'nun 15'inci Madde ile Değişik 55'inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince) Başkanlığımız yayınlarının öğrencilere tavsiyesinde bir sakınca yoktur.

Çizgi ve metinlerin bilimsel sorumluluğu yazar ve çizicilerine aittir.

Yayın Türü: Aylık, Yaygın Süreli Yayın,
Diyanet Çocuk Dergisi (Türkçe)

Basım Tarihi: 29.08.2021
Basım Yeri : İstanbul
ISSN : 1300-8463

İllüstrasyon
Hayrettin Vural

Tasarım
Murat Dirlik

Baskı
İleri Basım Mat. Amb. Reklam Tanıtım Yay.
ve Teknik Hiz. Tic. A.Ş.
Yeniböşna Merkez Mahallesi 29 Ekim Caddesi
A1 Apt. No: 5/902 Bahçelievler/İSTANBUL

ABONE ŞARTLARI

Yurt İçi Yıllık: 72 TL

Yurt Dışı Yıllık:

ABD için 25 ABD Doları – **Avrupa Birliği Ülkeleri** için 24 EURO

Avustralya için 40 Avustralya Doları – **İsveç ve Danimarka** için 200 Kron

İsviçre için 40 İsviçre Frangı

Abone kaydı için ücretin Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü'nün T.C. Ziraat Bankası Ankara Kurumsal Şubesi **IBAN: TR94 0001 0017 4505 9943 0850 41** no'lu hesabına yatırılması ve makbuzun fotokopisi ile aboneliğin hangi sayıdan başlayacağını bildirir bir mektubun, "Diyanet İşleri Başkanlığı Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü, Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 147/A 06800 Çankaya/Ankara" adresine gönderilmesi gerekir.

Abone İşleri:
Tel: (0312) 295 71 96 - 295 71 97 - 295 72 05 - 295 72 06 **Faks:** (0312) 285 18 54
e-posta: dosim@diyanet.gov.tr **Online Abonelik:** yayinsatis.diyanet.gov.tr

Merhaba

Bir tatil dönemi daha sona erdi. Hepiniz uzun bir aradan sonra okullarınıza, arkadaşlarınıza, öğretmenlerinize yüz yüze kavuşacak olmanın heyecanını yaşıyorsunuz. Yeni dönemde de derslerimize planlı bir şekilde çalışalım, bol bol okuyup, güzel arkadaşlıklar kuralım. Bu arada henüz bitmemiş olan salgın hastalıkla ilgili de dikkatli olmaya devam edelim; maske, mesafe ve temizlik kurallarına uyalım.

Eylül sayımızın gündemini "yazı yazmak, okuma yazmanın önemi" olarak belirledik. Okumak ve okuduklarını kâğıda dökülebilmek çok keyifli bir uğraş. Dergimizin sayfalarında bu konuda çok güzel köşeler bulacaksınız.

Yeni eğitim öğretim döneminin sağlıklı, huzurlu, başarılı geçmesini temenni ediyor, hepinizi Allah'a emanet ediyorum.

Dr. Elif Arslan

e-posta: cocukdersisi@diyanet.gov.tr
facebook.com/diyanetcocukdersisi
twitter.com/DiyanetCocuk
web: dergi.diyanet.gov.tr

2

Mercek

4

Yavuz Kılavuz

İÇİNDEKİLER

Mercek	2
Yavuz Kılavuz	4
Hokka	6
Alabalık ile Kalabalık	8
Nedir Bu?	10
Haydi Gidelim	12
Yazı Tahtam	14
Hayvanlar Âlemi	16
O Piti Piti Bilim Sepeti	18
Mavi	20
Meyvelerin Dünyası	22
Resmimin Hikâyesi	24
Büyüten Ajanda	26
Bu Söz Bize Ne Söyler?	28
Haydi Çizelim	30
Şipşak	32
Allame Nine	34
İlmin Öncüleri	36
Oyun Oynayalım mı?	38
Bulmaca Treni	40
Neşeli Karikatürler	44
Sizden Gelenler	46
Bulmaca Çözümleri	48

22

Meyvelerin
Dünyası

38

Oyun
Oynayalım mı?

EYVAH KOMPOZİSYON YAZMALIYIM!

Yazmaya nereden
başlasam?

Türkçe dersleriniz kompozisyon yazma yüzünden kâbus oluyor mu? Önce öğretmeniniz bir konu veriyor. Konu ile ilgili kısa bir açıklama da yapıyor. Sonra siz, kâğıt ve kalem ile baş başa kalıyorsunuz.

Aslında o kadar korkutucu değil. Önce verilen konu hakkında biraz düşünün. Sonra fazla gecikmeden aklınıza gelenleri yazmaya başlayın. En sonunda yazdıklarınızı şöyle bir okuyun. Lüzumsuz, fazla görünenleri kompozisyondan çıkarırsınız.

YAZMAK MI İSTİYORSUNUZ, İŞE OKUMAKLA BAŞLAYIN

Okumak her şeyin başında gelir. Okuyarak bilgi sahibi olursunuz. Bildiklerinizi pekiştirir, bilmediğinizi öğrenirsiniz. İyi yazılmış eserleri okurken dili nasıl kullanacağınızı da öğrenirsiniz.

Şöyle bir söz duymuştum: “Bir kitap yazmak için, bir kitaplığın yansı kadar kitap okumak gerekir.”

Bu yüzden, iyi yazmak için okumak ve okuduklarınızın üzerinde düşünmek en önemli aşamadır.

Daha okumam
gereken çok
kitap var.

DURMA, BAŞLA!

Sakin unutmayın! Güzel yazı, durarak değil yaza yaza gelişir. İlham gelmesini beklemeden yazmaya başlayın.

Kompozisyonun kelime anlamı, ayrı parçaları bir araya getirerek anlamlı bir bütün oluşturmaktır. Yazdığınız paragrafları birbirine bağlayarak güzel bir kompozisyon oluşturabilirsiniz.

Yazdıklarınızı okutmaktan çekinmeyin. Öğretmeniniz eksiklerinizi söylüyorsa ona kulak verin. Bu, kompozisyonunuzun kötü olduğu anlamına gelmez. Eksiklerinizi giderip daha iyi olmanız için bunların söylenmesi hoşunuza gitmeli.

SÖZLÜKTEN ŞAŞMAYIN

Sözlükle aranızın iyi olması, yazınızın güzelliği için önemlidir. Unutmayın, az sözle çok şey anlatmak daha iyidir. Bunu yapabilmek için Türkçeyi iyi bilmelisiniz. Kelimelerin anlamlarını doğru bilmek çok önemlidir. Atasözleri ve deyimleri de ne kadar iyi bilerseniz yazınızda onları o kadar iyi kullanırsınız.

Kâğıdın ya da klavyenin başına geçmekten korkmayın. Bu, ödevleriniz için de serbest yazı yazmak için de geçerli. Bu eğitim öğretim yılı, güzel yazılar yazıp güzel dergiler, kitaplar okuyacağınız bir sene olsun.

**Beni elinizden
düşürmeyin!**

HER ŞEY VAKTİNDE!

Namazını kıldıysan
çıkalım Ayşe.

Öğleyi kıldım da bir de
ikindiyi kılayım, hemen
çıkabiliriz ağabey.

İkinci mi?

Evet...

Ama ikinci namazının vakti
girmede ki!

Şimdiden kılsam olmaz mı?

Olmaz canım kardeşim.
Her ibadetin bir vakti var.

O vakitler neye göre
ayarlanıyor peki?

Namaz vakitleri esasen
Güneş'in hareketine
göre belirlenir. Zaten
okunan her ezan bize
kılınacak namazın
vaktinin girdiğini
haber verir.

Peki, diğler ibadetler neye göre belirlenir?

Oruç, hac ve zekât kamerî takvime göre yerine getirilir. Kamer, Arapça bir kelimedir, "Ay" demektir. Ay'ın, Dünya etrafında on iki defa dönmesiyle bir kamerî yıl oluşur. Farz olan her ibadetin bir vakti vardır.

Oruç, ramazan ayında tutuluyor değil mi?

Evet, farz olan oruç ramazanda tutulur.

Ramazan ayı dışında oruç tutamaz mıyız peki?

Tutarız tabii, onlara nafle oruç denir.

Hac ibadeti için peki?

Farz olan hac sadece belli bir zamanda yapılır. O zaman dışında gidilirse umre ibadeti yapılmış olur.

Anladım. Her şey vaktiyle...

Evet, otobüsü kaçıracamız, o da vaktiyle...

SESSİZ KİTABIN SIRRI

EL YAZMASI

Hey, hey. Beni görebiliyor musun? Sana bir sır vermemi ister misin?

El yazması deyince aklına, okulda deftere yazdığın yazılar gelmiş olabilir. Aslında aynı şey. Ama el yazması kitaplar, çok eski zamanlardan bizlere miras kalan eserlerdir. Lazım olan malzeme; kâğıt, mürekkep ve kâmiş kalem.

O zamanlarda kitap yazmak günümüzdeki kadar kolay değilmiş. Çok zahmetli şartlar altında kalarak bu işin üstesinden gelinirmiş. Kurşun kalem değil ki salesin. Klavye değil ki geri al tuşuna basasın. Mürekkep ile yazınca, bir de kâğıt da az olunca dikkatli olmak gerekiyor. Kaleme alınan eserin önem derecesi de üstüne eklenince daha titiz çalışmak gerekiyor.

Mevlidü'n-Nebî (Vesiletü'n-necât)

Süleyman Çelebi'nin Peygamber Efendimizin doğumu sebebiyle, hayatını anlattığı şiir kitabının el yazması bir örneği.

Şifa-i Şerif

Kadı İyaz'ın Peygamberimizin yüceliğini anlattığı Şifa-i Şerif adlı eserinin el yazması örneği.

Ben el yazması
bir eserim. Yüzyıllar
içinde yıpranmışım.
İlk hâlim böyleydi.

İyileştikten
sonraki hâlim
ise böyle.

EL YAZMASI KİTAPLAR ACABA NE ANLATIYOR?

Arapça, Farsça ve Osmanlıca dillerinde sayısız kitaplar kaleme alınmış. Matematikteki işlemleri anlatan kitaplar var. Güneş'i, Ay'ı anlatan astronomi kitapları da yazılmış. İslam dini ile ilgili de birçok el yazması var. El yazmalarını okuyabilmek için yazıldığı dili iyi bilmek gerekiyor. Ama bu, yeterli değil. Aynı zamanda el yazmasının türlerini, çeşitlerini iyi bilmeli.

İşte bu kitapların bize neler söylediklerini anlayabilmemiz için çalışan yazma eser uzmanları var. Kitapların kaç yaşında olduklarını, nerede yazıldıklarını buluyorlar. Kimin tarafından yazıldığını bulup ne kadar değerli olduklarını tespit ediyorlar. Böylece o sessiz duran kitaplar dile gelip konuşmaya başlıyor.

KİTAPLAR YAŞLANIR MI?

Kitaplar insan mı ki yaşlansın, dediğinizi duyar gibiyim. İnsan değil ama yıllar geçtikçe eskiyip değişirler. Bu arada ne kadar eski tarihli ise o kadar değerli oluyorlar.

Bu kitaplar o kadar eski ki bazıları yaşlanmış. Bazıları da küflenmiş. Onları muhafaza etmemiz, korumamız gerekiyor. Yoksa canları acır ve bir zaman sonra iyice hastalanırlar. Onlar yaşamaya devam etsin diye çalışan yazma eser patoloji uzmanları var. Aynı doktor gibi. Kitapları tedavi ediyorlar. Böylece kitaplar iyileşip tekrar sağlıklı bir şekilde raftaki yerine geri dönüyor.

Kendi kültürümüzü anlatan kitaplarımıza sahip çıkalım. Eğer biz kitaplarımızı korursak onlar da yaşamaya devam ederler. Onlar yaşarsa kültürümüz yaşamaya devam eder.

Peki denizin en hızlı hayvanı hangisidir?

Hangisi?

Denizati.

Denizlerin yıldızı kimdir?

Kimmiş?

Denizyıldızı.

Denizlerin en havalı balığı hangisidir?

Sormasam, merak etmiyor olsam bunu...

Sor sor, bak rahatlayacaksın.

Peki... Hangi balıkmış?

Tabii ki balon balığı.

Bu neydi böyle? Niye yaptınız bunu bana?

Çok sıcak, bunaldım demedin mi?

Dedim de...

Al sana bir sürü soğuk espri. Ha ha ha. Serinledin mi?

Serinlemek mi? Dondum dondum. Peki, ben de size bir tane sorayım, sürekli soğuk espri yapan balığa ne denir?

Ne denir?

Soğuk su balığı.

NEDİR BU?

Yazan: Fatma Nur Evcim

Çizen: Orhan Akcan

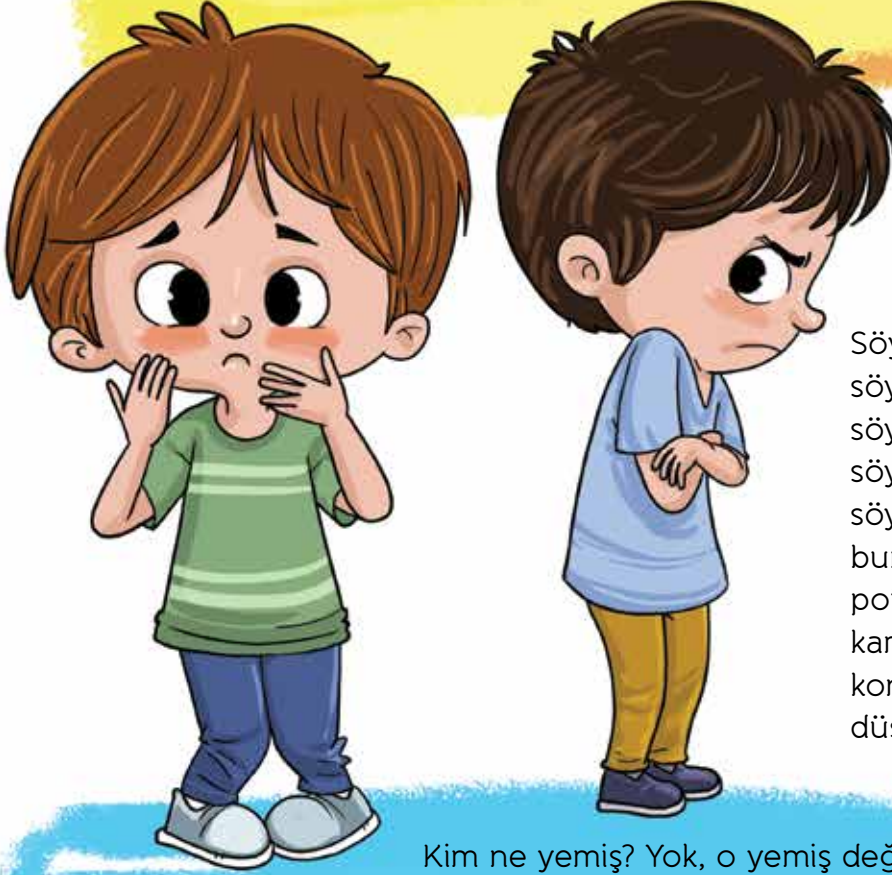
AROMA

Hoş, güzel koku. Yalnızca koku da değil aslında, mesele yiyecekse tat da vardır biraz işin içinde. Aroma dedik de aklıma geldi. Olsa yemez miydik şimdi, bir iki top kavun aromalı dondurma?

POT KIRMAK

Söylememen gereken bir şeyi, söylememen gereken bir zamanda, söylememen gereken bir kişiye, söylememen gereken bir biçimde söylediğin oldu mu hiç? Eğer buna benzer bir şey yaptıysan pot kırmışsındır demektir. Pot kırıp karşındakini üzmemek için dikkatli konuşmak, konuşmadan önce düşünmek gerekir.

YEMİŞ

Kim ne yemiş? Yok, o yemiş değilmiş bu yemiş, başka bir şeymiş. Ne demekmiş peki bu yemiş? Yemiş, meyve demek. İncir, kayısı gibi. Kuru yemişçide de çeşitli meyvelerin kurutulmuşu ile fındık, fıstık, leblebi gibi kuru yemişleri bulabilirsin.

KARİYER

Öğretmenlik, doktorluk ya da yazarlık gibi herhangi bir meslek grubunda uzun zaman ve çok çalışmayla ulaşılan aşama.

FERT

Bak yine yanlış anlamaya müsait bir kelime. İsim olan Ferdi değil konumuz cancağızım; fert kelimesinden bahsediyoruz. Hani şu birey, kişi anlamındaki kelime.

BLOG

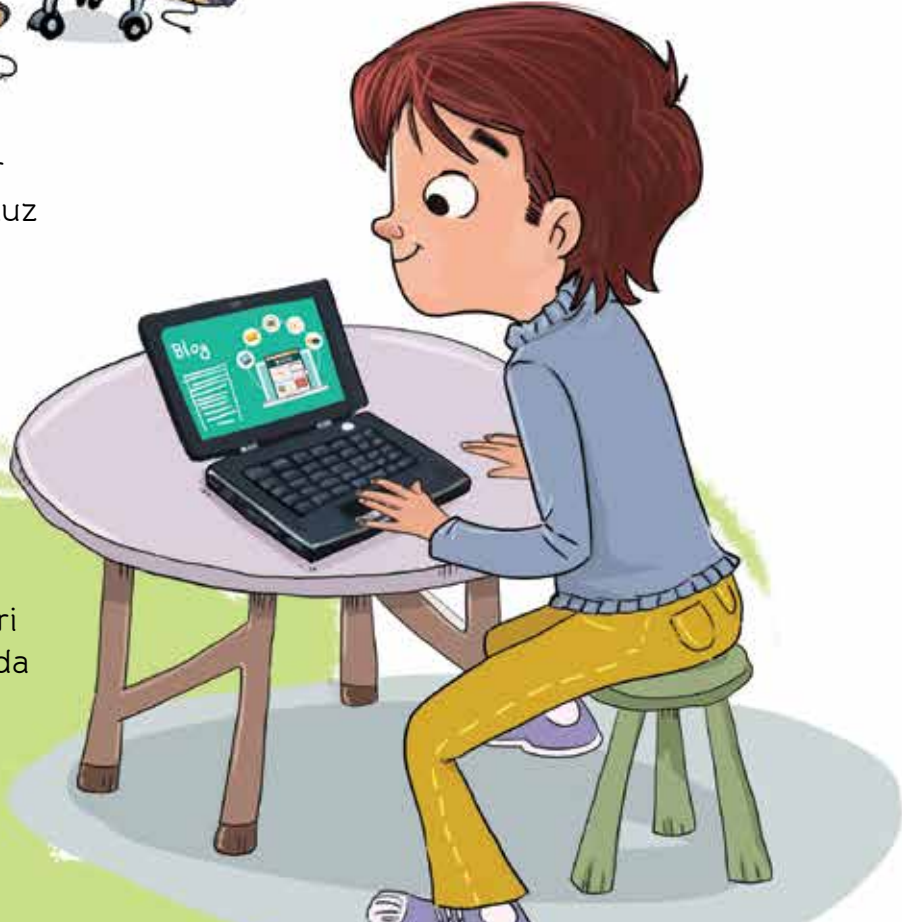
Bu kelime k harfiyle biterse bir bütün oluşturan kitlelerden her biri anlamına gelir. Ama son zamanlarda g harfiyle biten hâlini de sık sık duyar olduk. Bu da internet ortamında kişilerin, istedikleri konular hakkında yazılar yazdıkları web siteleri anlamına gelir.

ESPİRİ

İçinde ince anlamlar bulunun söz, şaka. Ben iyi düşünölmüş esprileri severim. Ya sen?

KALKER

Krakerle uzaktan yakından bir alakası yok, baştan söyleyeyim. Kalker, kireç taşı demektir. İnşaatlarda kullanılan kirecin ham maddesidir diyebiliriz.

**HAYDİ
GİDELİM**

Yazan: Rukiye Oktan

PAMUKKALE TRAVERTENLERİ

Çocukken görmeyi en çok istediğim yerlerden biriydi Pamukkale. Hem pamuk kadar beyaz hem de bir kale kadar sağlam bu mucizevi tepeciklere, gölcüklere hayran olmamak mümkün mü? Gelin bu ay birlikte gidelim. Haydi!

Pamukkale travertenleri; Denizli ili, Pamukkale ilçesinde yer alıyor. Traverten bir çeşit kaya türü. Yer altından çıkan ve kalsiyum yönünden zengin sıcak sular, aktığı bölgelerde zaman içinde buharlaşmış ve içindeki kalkerin dibe çöküp sertleşmesiyle beyaz katmanlar, tepeler, teraslar oluşmuş. Teras biçimindeki beyaz travertenlerde biriken turkuaz renkli sıcak sular ayrı bir görsel güzellik oluşturuyor. Ayrıca bu suların şifalı olduğu biliniyor.

Pamukkale travertenlerinin oluşumu 14 bin yıl sürmüştür. Hâlâ da yeni oluşumların sürdüğü gözlemlenmektedir. Rabbimizin bize bir şifa ve görsel güzellik kaynağı olarak bahşettiği bu coğrafyayı korumak, temiz tutmak boynumuzun borcu.

YEDİLER “YAĞMUR, KAR, RÜZGÂR” OYUNU OYNUYOR

Mehmet’in babasının tayini Edirne’ye çıkmıştı. Arkadaşları, Mehmet’i çok seviyorlardı ve ondan ayrılacakları için çok üzgündü. Ayrılma vaktine ise çok az bir süre kalmıştı. Hakan, hemen arkadaşlarını bir araya toplamak için harekete geçti. Arkadaşları Aylin’i, Çetin’i, Hasan’ı, Selim’i ve Hatice’yi evlerinden hemen çağırdı. Mahalleli onlara Yediler derlerdi. Hakan, arkadaşlarına “Mehmetlerin mahallemizden taşınmasına saatler kaldı.” dedi. ‘Mehmetler taşınmadan onunla son bir oyun oynayalım mı?’ diye sordu. Bu sırada Çetin, “Mehmet’in en çok sevdiği oyunu, “yağmur, kar, rüzgâr oyunu”nu oynayalım mı?” dedi. Arkadaşları hep birlikte “Olur...” dediler.

Bunun üzerine Mehmetlerin evine gittiler ve onu oyuna çağırdılar. Mehmet heyecanla evin kapısını açtı ve arkadaşlarını görünce şöyle seslendi: Can arkadaşlarım, hiç sizlerin “yağmur, kar, rüzgâr oyunu” oynayalım davetinize hayır diyebilir miyim? Hemen annesinden ve babasından izin alıp dışarı çıktı.

Yediler, bu oyun için son defa bir araya geldiler ve Mehmet’i ebe seçtiler. Arkadaşları bir duvar dibine sıralanınca, ebe Mehmet onların karşısına geçti. Yağmur dedi, arkadaşları ellerini aşağı indirdiler. Kar dedi, elleriyle “pat, pat” dizlerine vurdular. Rüzgâr dedi, ellerini ağızlarına tutarak “vuu” diye ses çıkardılar.

Mehmet'in ilk söyleyişinde hata yapan olmadı. Mehmet söyleyişini biraz hızlandırdı. "Kar!" deyince Çetin elini ağızına alarak "vuu" diye ses çıkardı ve yanlış yaptığı için oyundan çıktı. Mehmet bu sefer de art arda üç defa "yağmur" dedi ve üçüncüsünde Hatice dizlerine elleriyle "pat, pat" vurduğu için yanıldı ve oyundan çıktı.

Mehmet hem söyleyişini hızlandırmış hem de bu kelimeleri karışık söylemeye başlamıştı. Ebe "rüzgâr" deyince Hakan, parmaklarını aşağı doğru eğerek hata yaptı ve oyundan çıktı. Mehmet'in art arda altı defa "kar" demesi üzerine sonuncuda Selim "vuu" diye ses çıkardığı için oyundan çıktı. Ebe tekrar "kar" deyince bu sefer de Hasan parmaklarını aşağı doğru eğerek hata yaptı ve oyundan çıktı.

Sonunda Aylin tek kaldı. Ebe bir anda "rüzgâr" deyince Aylin ellerini "pat, pat" diye dizlerine vurunca hata yapmış oldu ve oyundan çıktı. Böylece oyun bitmiş oldu.

Saat 14.00'te kamyon Mehmetlerin evinin önüne yanaşmıştı. İki saat içinde eşyalar kamyonu yüklendi. Tam bu sırada Mehmet'in arkadaşları aileleriyle birlikte geldiler. Mehmet'i ve ailesini Edirne'ye uğurladılar. Gönüllerinde ayrılıyor olmanın hüznü olsa da oynadıkları oyunların güzelliği, onlarla birlikte olmaya devam edecekti.

KOALA

Ben uykucu mu uykucu Koala. Nasılsınız?

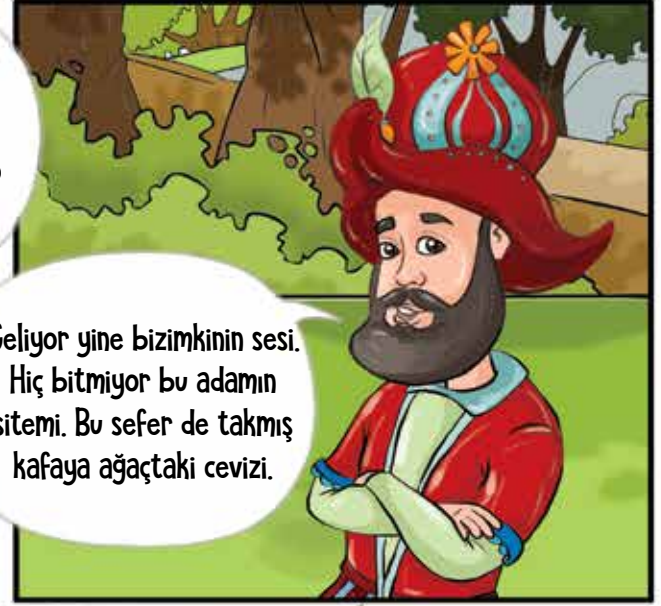
Beni sorarsanız uykuluyum. Sizinle konuştuktan sonra hemen uykuma kaldığım yerden devam edeceğim. Çünkü biz günün yaklaşık yirmi saatini uyuyarak geçiririz. Günün geri kalan kısmında ise yemek yer, yavrularımızla oynar ve ağaçlarda gezeriz. Ağızlarımızın içerisinde torba gibi kısımlar vardır ve burada sonradan yemek için biraz yaprak biriktiririz.

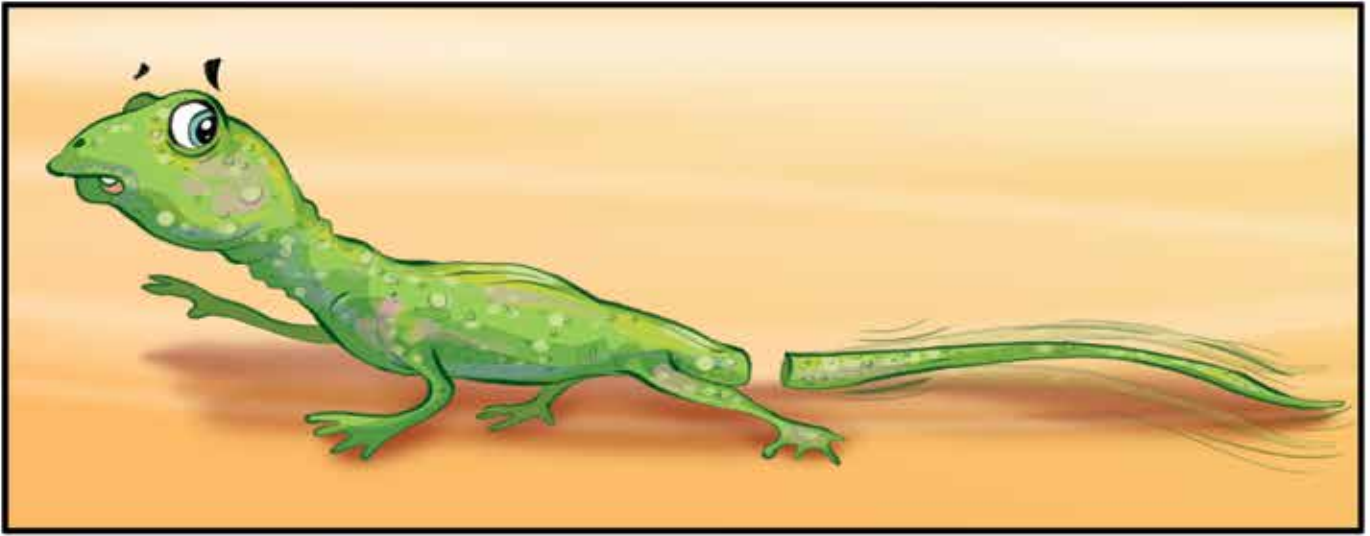

Bizi görünüş olarak sevimli ayı türlerine benzetebilirsiniz ama dikkatle baktığınızda, karnımızdaki keseyi görünce kanguru türüne benzediğimizi görürsünüz. Yavrularımızı ilk altı ay boyunca kangurular gibi kesemizde taşıyız. Biraz daha büyüdüklerinde sadece geceleri annelerinin keselerinde uyumaya devam ederler.

Biz sıcak günlerde serinlemek için ağaçlara sarılırız. Ayrıca insanlar gibi parmak izlerimiz olduğunu da biliyor muydunuz?

KİMİN BU KUYRUK?

RENGÂRENK HEDİYELER

MEYVELERİN
DÜNYASI

Yazan: Elif Akarçay Güvensoy

GÜNEŞ GİBİ SARI KAYISI

Rengim yumurta sarısı, tadım ise ballı mı ballı.
Yemyeşil ağaçları süslerim, benim adımdır kayısı.
Saymakla bitmez yaş meyvemim faydaları. Kurusu ise daha da bir yararlı.
Reçel, çay, yağ, çekirdek ve hoşafımı anmayı da unutmamalı.
Her birinin ayrı ayrı şifası var. Herkesin beğeneceği muhteşem bir aroması var.
Kansızlığa iyi gelirim, gribi önlerim.
Cilt ve saç sağlığını destekler, mikroplarla mücadele ederim.
Karaciğer ve kalp dostuyum.
Oyun oynarken kaybettiğiniz enerjinizi geri kazanmanıza yardımcı olurum.
Kısacası, meyveler dünyanın tatlı şirin bir ferdiyim.
Benim de diğer kardeşlerim gibi sağlıklı beslenme listelerinde üst sıralardadır yerim.
Taze meyvem bulunmazsa kurutulmuş yemişimden faydalanılmalı.
Böylece her mevsim sağlıklı yaşanmalı.
Allah'ın saymakla tükenmez hazinelerinden biriyim.
Kıymetini bilelim, bu nimeti yaratan Allah'a çokça şükredelim.

RESMİNİN
HİKAYESİ

Yazan: Yunus Emre Evcim

ÇOK GİZEMLİ İŞLERİ ÇÖZME TAKIMI

İşte takımımızın ismi tam olarak böyleydi. Ben yani Tarık Emin, Fatih ve Betül'den oluşan bu takım öyle bir takımdı ki sadece geceleri ortaya çık... Hayır hayır, gece falan ortaya çıkmıyorduk tabii ki. Çok gizemli işleri çözme takımı kurallarının ilk maddesi zaten "Akşam ezanı okunmadan evde olunacaktır." Onun için takımımız sadece gündüzleri hizmet verebilmekteydi.

Peki, tam olarak ne yapıyordu bu takım? Adından da anlaşıldığı üzere kimsenin çözemediği gizemli işleri çözüyor ve insanları sorunlarından kurtarıyordu. Hemen en son çözdüğümüz gizemli bir işi anlatayım sizlere...

Geçenlerde, mahallemizde bisikletlerimizle turlarken, bu arada biz takım olarak genelde bisikletlerimiz ile gezeriz, arkadaşlarımızdan Zehra'ya rastladık. Sınıf arkadaşım Zehra, parkta çekirdek çitleyip sohbet ettiğimiz sırada evlerinde topa benzeyen, sarıp sarmalanmış, ilginç bir cisim olduğunu söyledi. Annesi bu cisme dokunmaması, onun yanından geçmemesi ve hele de üzerindeki örtüleri asla ama asla açmaması gerektiğini söylemiş. Zehra, annesine bu gizemli şeyin ne olduğunu sormamış ama içindekini de çok merak etmiş.

Gizemli İşleri Çözme Takımı, gizemli bir şeyin kokusunu alır da durur mu? Hemen fikir yürütmeye başladık. Acaba gizemli cisim neydi? Belki de içinde çok önemli bir şey vardı. Elmas? Uzay aracı? Zaman makinası? Fikirler arttıkça gizem artıyor, gizem arttıkça da merakımız artıyordu. Daha sonra merakımız o kadar artmıştı ki fikir yürütmeyi bırakıp Zehraların evine kadar gittik. Zehra'nın annesi Gül Teyze bizi bahçede gördü ve bir şeyler ikram etmek için eve davet etti. Tam da o sırada

mutfağın aralık olan kapısından Gül Teyze'nin gizemli cismi sarmalayan örtüleri

açtığını gördük. Sessizce yaklaştık ve izlemeye başladık. Gül Teyze yavaş yavaş tüm örtüleri açıyordu. Artık sıra son örtüye gelmişti. Gül Teyze son örtüyü de açtı ve işte o an! Artık her şey ortaya çıkmıştı. Örtünün altından çıkan şeyi görünce Fatih, Betül ve Zehra ile birbirimize baktık. Sonrasında kahkahalar havada uçtu.

Zehra'nın cisim dediği şey aslında uyumaya yani mayalanmaya bırakılmış bir yoğurttan başka bir şey değildi. Hep beraber oturduk, bir yandan güldük, bir yandan da Gül Teyze'nin güzel ayranını içtik.

Nursima Kır

* Bu hikâye, Sizden Gelenler köşesinde geçen ay yayımladığımız yukarıda gördüğünüz resimden yola çıkılarak yazılmıştır.

Not Edilecek Günler

- 7 Eylül 1566 Kanuni Sultan Süleyman Han vefat etti.
- 17 Eylül Sıcakların azalması
- 19 Eylül Gaziler Günü
- Eylülün 3. haftası Ahilik Haftası
- 23 Eylül Gece gündüz eşitliği
- 26 Eylül Dil Bayramı

Türkçemizi Ne Kadar İyi Kullanıyoruz?

Başlıktaki soruyu düşünmek için 26 Eylül harika bir gün. Çünkü bugün, Dil Bayramı olarak ilan edilmiş.

Haydi, en güzel kelimelerimizi sandıktan çıkaralım. SLM, NBR gibi kısaltmalarla güzelim kelimeleri değiştirmeyelim. Güzel Türkçemiz ile yazılmış kitapları okuyalım, yeni kelimeler öğrenelim, güzel metinler yazalım. Unutmayın, ne kadar çok kelime bilerseniz yazdıklarınız da konuşmanız da o kadar iyi olur. Anlatabildim mi, diye sormak zorunda kalmaz, güzel güzel anlatabilirsiniz.

Yazılarında Başka Bir İsim Kullanmak: **Mahlas**

Hani sosyal medyada ya da oyun platformlarında kendi adımızı değil de başka takma isimleri kullanırız bazen: “Nickname”, “kullanıcı adı” vs. gibi adlandırılır o isimler. Peki, biliyor musunuz, aslında bu gelenek epey eskidir. Bu ay sizlere, şiirlerdeki takma adları anlatalım. Hatta onlardan özel birini...

Şairler arasında başka isim kullanmak önceden çok yaygındı. Bu isimlere “mahlas” adı verilir. Bizim tarihimizde şair padişahlarımız pek çok olduğu için, onların mahlaslarını bilmek de en az tarihimiz kadar önemlidir.

Eylül ayında vefat eden Kanuni Sultan Süleyman da Muhibbi, Muhib ve Meftuni gibi mahlaslar kullanmıştır. Gördünüz ya, bir şairin birden fazla mahlası olabilir ama genellikle biri pek meşhurdur.

Muhibbi 3000 civarında şiir yazmıştır ve bu şiirleri ile en çok şiir yazan padişahlar arasında yer alır.

Onun pek meşhur bir beytini buraya alalım ve haydi ezberleyelim:

Halk içinde mu‘teber bir nesne yok devlet gibi

Olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi

Sağlıklı bir eğitim yılı dileriz, sevgili şiir sever okuyucularımız.

BU SÖZ BİZE NE SÖYLER?

Yazan: Hatice Uçar

Yandaki sayfada bir atasözünün kelimelerinin anlamları yer almakta. Anlamlarına bakarak kelimeleri gösterilen boşluklara yazalım. Atasözünün anlamını ise aşağıda göreceksiniz. Bu ipuçlarına bakarak hangi atasözü olduğunu bulalım.

En sıcak
mevsim.

Güzel
gelen,
beğenilen.

İçine erzak
konulan
naylon ipten
ya da bezden
yapılmış büyük
torba.

__IN

__IN

Işık, nesnenin
arkasına
geçemediğinde
nesnenin
ışıklı alanda
oluşturduğu
karanlık.

Karlı ve
soğuk
mevsim.

İçinde
hiçbir şey
olmayan.

Atasözünün anlamı:

Çalışmamız gereken zamanda tembellik
edersek, ileride ihtiyaç duyacağımız
imkanlara sahip olamayız.

HAYDİ ÇİZELİM

Yazan-Çizen: Özlem Aka

YAZMAK NE GÜZEL

Karakterin duruşunu belli etmek için kalem ucuyla hafifçe bir taslağını çıkarın.

Bakış, saç, kıyafet, yazı gereçleri gibi detayları da ekleyin.

Taslak çizgilerini temizleyip ince detayları ortaya çıkarın. Bu aşamada arka plan için de bir şeyler çizebilirsiniz.

Boyama aşamasından önce çizgilerinizin son şeklini verin.

5

Önce, çizimdeki detayları belirlediğiniz tek renklerle boyayın.

6

Çiziminize boyut katmak için seçtiğiniz renklerin koyu tonları ile hafifçe gölgelendirme yapın.

7

Zemini soğuk bir renkle boyayın ki karakteriniz ön plana çıksın. Bununla birlikte ufak tefek cisimler ekleyip çiziminizi canlandırabilirsiniz.

ŞİPŞAK

Yazan: Sabri Güngör

Kıymetli arkadaşlar, çok sayıda gönderdiğiniz çiçek fotoğrafları için teşekkür ederiz. Çiçek fotoğraflarına Ekim sayımızda da yer vereceğiz. Güzel çiçekler dergimizin sayfalarında yer almak için sabırsızlanıyor. Fotoğraflarınızı bekliyoruz.

Konu kısmına "ŞİPŞAK KÖŞESİ", içeriğine de adınızı, soyadınızı, yaşınızı ve fotoğrafı çektiğiniz yeri yazarak aşağıdaki adrese göndermeyi unutmayın!

e-mail: cocukdergisi@diyanet.gov.tr

AYŞE SENA DÜLGER (8)
ANKARA

ELA NUR AKGÜN (13)
KONYA

EMRE DEMİR (10)
KIRIKKALE

ESMA NUR TAZE (8),
FATMA NUR TAZE (14)
VAN

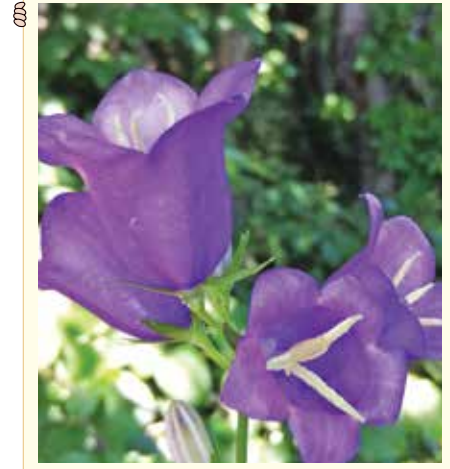

FOTOĞRAFI GELENLER

- MİNA NUR ÜNAL, ANKARA
- MERYEM ÇAKIR, ANKARA
- NURSİMA KIR, ASUDE KIR, İZMİR
- RABİA ALTIN, TRABZON
- REYYAN GÜLMEZ, ÇANKIRI
- SÜMEYYE İĞDE, MERSİN
- ŞEYMA KURT, TRABZON
- YAĞMUR AYDIN, KÜTAHYA
- YUSUF AYDINLIOĞLU, ALMANYA
- ZEHRA KARA, ESKİŞEHİR
- ZEYNEP ÖNDEŞ, TRABZON
- ZEYNEP YEŞİL, KÜTAHYA
- MUHAMMED TALHA TOPAK, YAVUZ SELİM TOPAK, ADANA
- RAVZANUR ÖLMEZ, KONYA
- ZEYNEB BERRA AVCI, ALMANYA
- MUHAMMED MUHSİN APAYDIN, TEKİRDAĞ

NEVRANUR ÖZER (14)
ALMANYA

HATİCE HALE ESER (10)
KONYA

ŞEVVAL GÜNGÖR (10)
SAMSUN

SENANUR DEMİR (15)
AFYONKARAHİSAR

ZEHRA ÇEVİK (10)
FRANSA

ZEYNEP NAZ ÖZKAN (9)
KONYA

DÜŞÜN, TASARLA, SON DAKİKAYA BIRAKMA!

YESÂRÎ MEHMED ESAD

18. yüzyılda İstanbul'da doğdu. Hat sanatında çok önemli bir yere sahiptir. Engellere rağmen alanında usta bir isim olunabileceğini bize göstermiştir.

Birkaç yıl sonra Yesâri, hocasından icazet yani güzel yazı diploması alır.

Bu talebe benim olabilirdi, maalesef kaçırdık!

Yıllar sonra...

Başladı mı ders, başladı mı?

Acele et, arkadaşların çoktan başladılar.

Yesâri Efendi'nin öğrencileri de olmasa kime satacağz bu kâğıdı, mürekkebi?

Hocamız ne kadar hızlı yazıyor gördün mü!

Sorma efendi, sorma! Üstelik hiçbirinden para almıyor. Fakir öğrenciye de öğretiyor, zengine de...

Evet, iyi ki böyle bir hocadan ders alıyoruz.

OYUN OYNAYALIM MI?

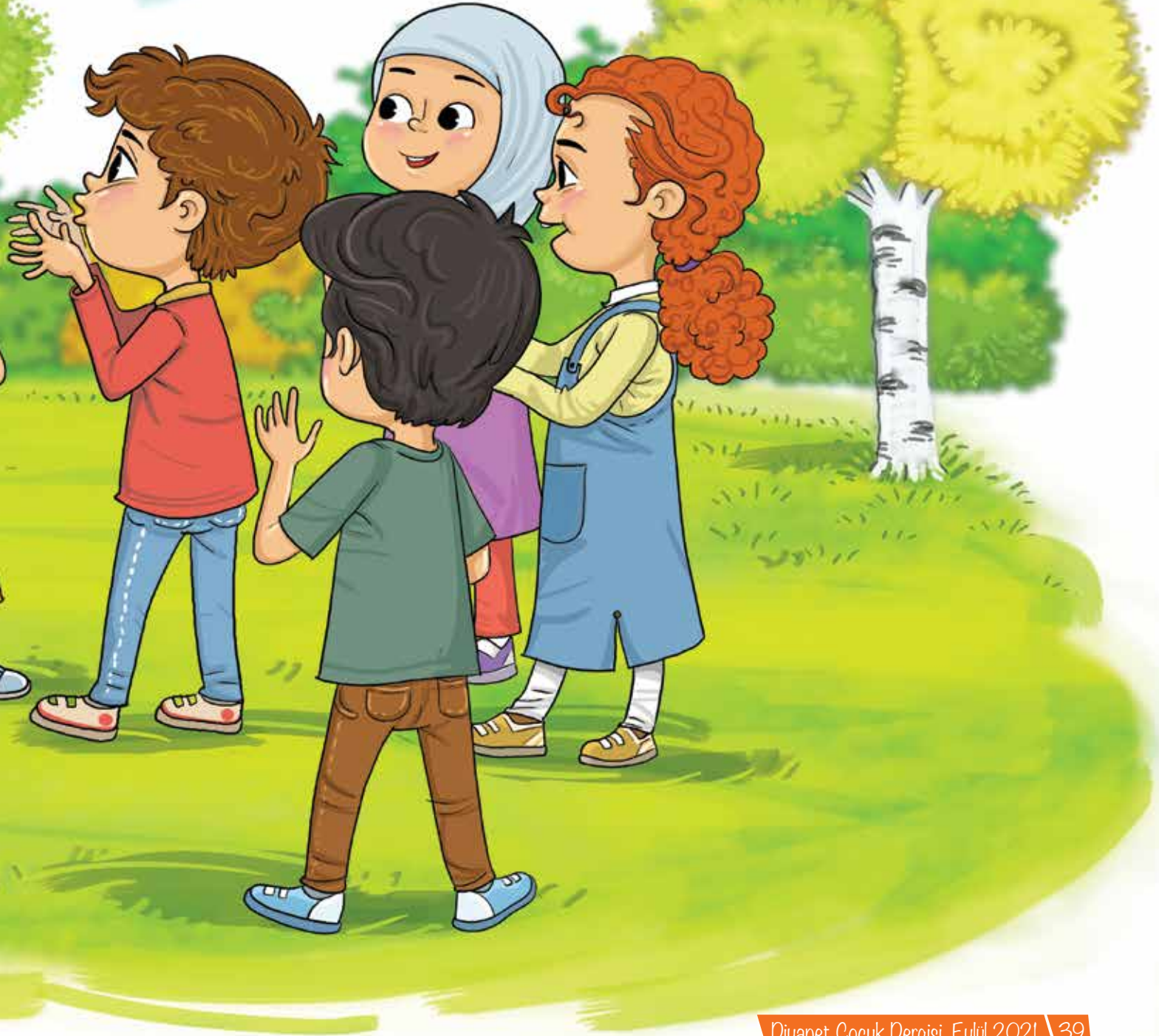
Yazan: Ayşe Kızılay
Çizen: Orhan Akcan

BEN KİMİM?

Arkadaşınızı sesinden tanıyabilir misiniz? Kulağa zor geliyor ama bir denemek ister misiniz? Evet, tam da buna uygun bir oyunumuz var. Ben Kimim?

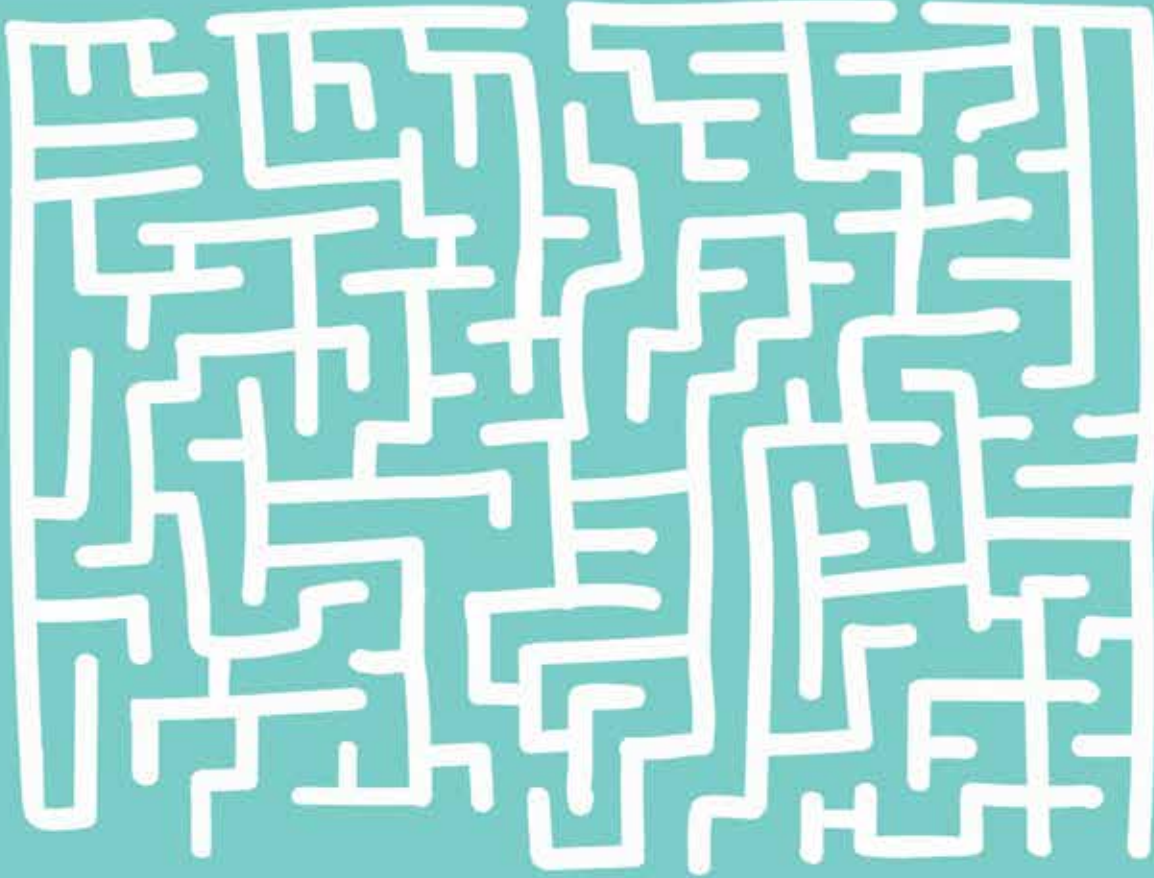

İlk olarak ebe seçilir. Ebenin gözleri bir bez ile bağlanır. Oyuncular, el ele tutuşarak ebenin çevresinde halka oluşturur. Tekerleme söylerken ebenin etrafında dönerler. Ebe ise bir oyuncuyu işaret eder. Tekerleme söylemeyi bırakırlar. İşaret edilen oyuncu halkadan çıkıp ebenin karşısında durur. Ebe, seçtiği kişinin kim olduğunu anlamak için ondan hayvan sesi çıkarmasını ister. Ebenin, üç tahmin hakkı vardır. Kim olduğunu bilirse seçtiği kişi ebe olur. Üç tahmini de tutmazsa tekrardan ebe olur.

BULMACA TRENİ

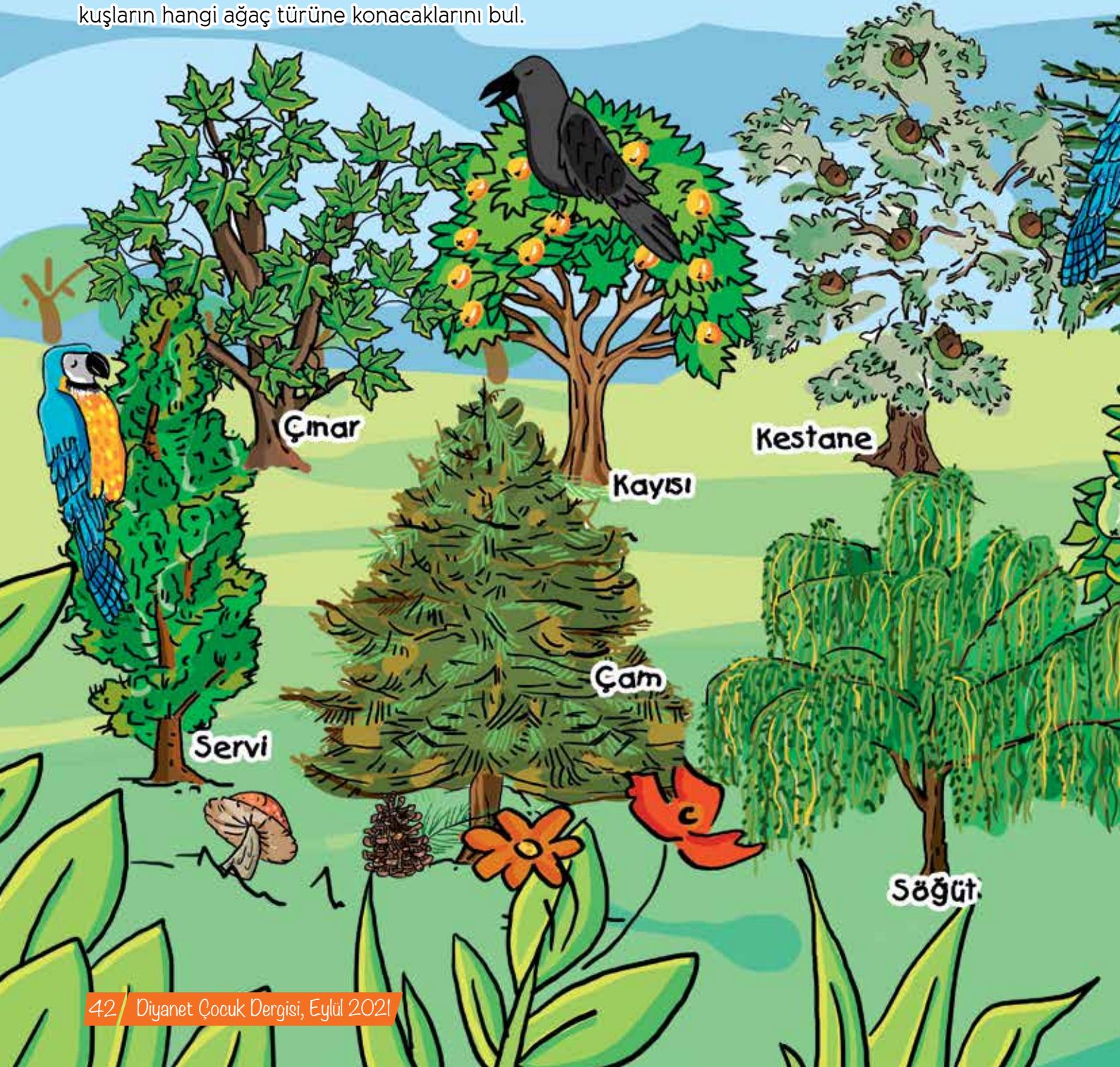
Ahilik teşkilatını duydun mu? Kurucusu Ahi Evran'dır. Ahilik, bir çeşit esnaf birliğidir. Ahilik'te, meslekte yükselmek için üç önemli basamak vardı: Çıraklık, kalfalık ve ustalık. Ustalık en üst derecedir. Usta olacak kişiye bir tören düzenlenirdi. Törende beline şed yani bir kemer kuşatılırdı. Aşağıda üç meslek grubunun dükkânı var. Çocuklar istediklerini almak için labirentte hangi yolu seçmeliler?

Hangi Kuş Hangi Ağaca Konacak?

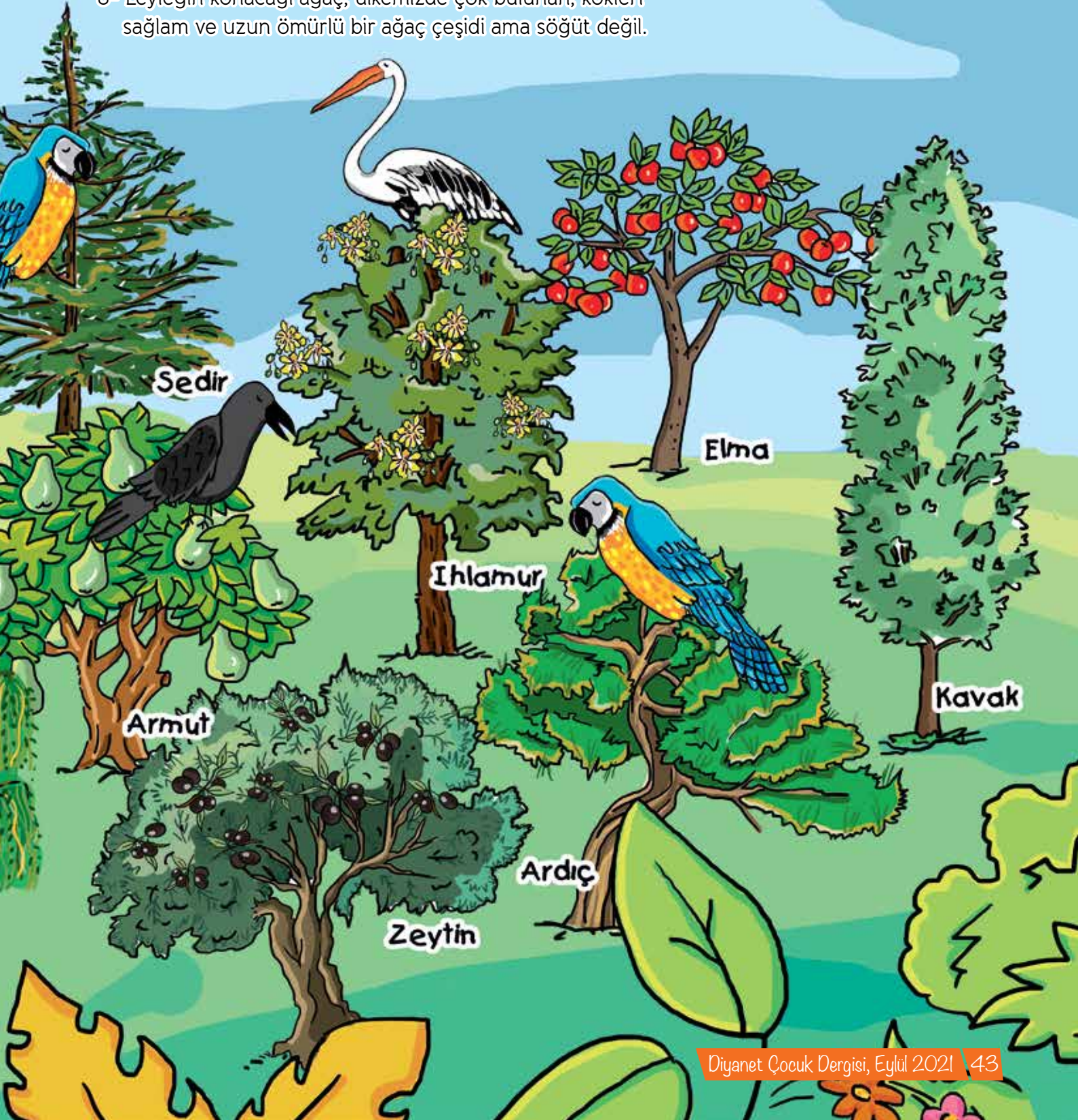

Çeşit çeşit ağaçları, cıvı cıvı kuş sesleriyle şenlenen ormanda her bir kuş, bir başka ağaç türüne konmuş. Papağan, karga ve leylek acaba hangi ağaca konacak? Verilen ipuçlarından yola çıkarak kuşların hangi ağaç türüne konacaklarını bul.

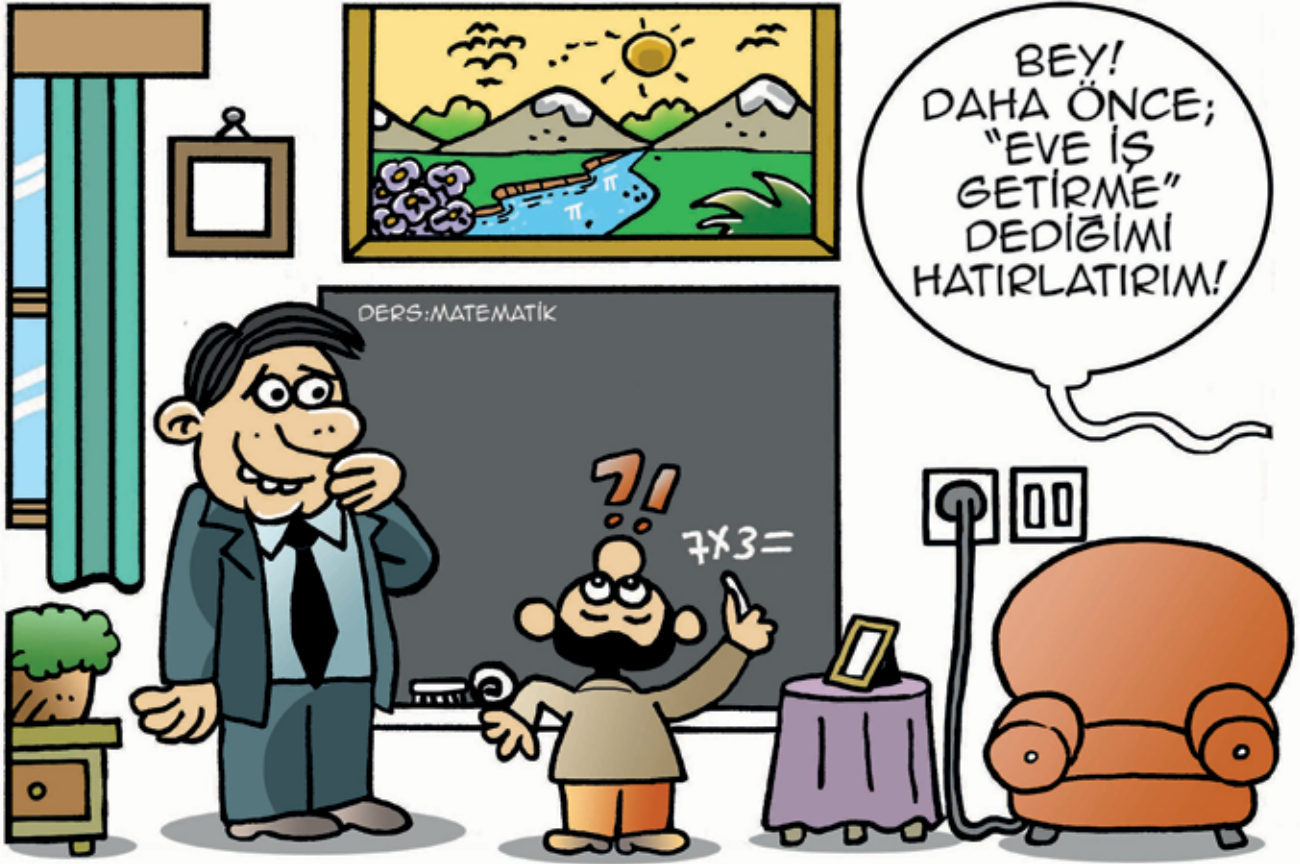
İPUÇLARI

- 1- Papağan, çınar ağacına konmayacakmış. Konacağı ağaç, yaz kış yapraklarını dökmeyen iğne yapraklı bir ağaç.
- 2- Karga meyve ağacını çok seviyormuş ama kestane ağacını sevmiyormuş. Papağan ise meyve ağacını sevmiyormuş.
- 3- Leyleğin konacağı ağaç, ülkemizde çok bulunan, kökleri sağlam ve uzun ömürlü bir ağaç çeşidi ama söğüt değil.

NESELİ KARİKATÜRLER

SİZDEN GELENLER

Sizden Gelenler köşemize gönderdiğiniz resimlerden birinden yola çıkarak her ay bir hikâye yazacağız. Bu hikâyeyi 24. sayfada yayınladığımız "Resmimin Hikâyesi" köşesinde okuyabilirsiniz.

Abdulhamit Salih Albayrak

Ebrar Göksu

Ecrin Bilgili

Efsa Nur Pamuk

Fatma Zehra Bülbül

Feyza Gür

Halimenur Karagöz

Gülnur Malkoçoğlu

Yusuf Orak

Huzeyfe Örs

Amine Hafsa Dilber

M.Harun Yıldız

Lena Meydan

Sena Öztürk

Metehan Osman Göçen

Mehmet Furkan Aşkın

Meryem Çakır

Aybüke Demir

Mustafa Yıldız

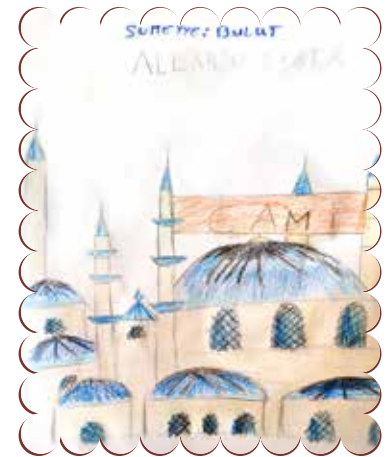
Rabia Alımlı

MEKTUBU GELENLER

Tülin Öz
Semra Zeynep Kıraç
Selen Yılmaz
Muhammed Eymen Aslan
Mahir Hamza Çetindaş
Hilal Atmaca
Ecrin Ekinci
Yağmur Buse Pamuk
Hira Al
Furkan Karaman
Elanur Yıldırım

Zeynep Rana Koca

Sümeyye Bulut

SİZDEN GELENLER

Emine Feyza
Mustafa Tahir Solmaz

Arif Güvercin

Ahmet Güner

Eylül Zümra Ekim

Elif Serra Yılmaz

BULMACA ÇÖZÜMLERİ

Sayfa 40

Sayfa 28

YAZIN GÖLGE HOŞ
KIŞIN ÇUVAL BOŞ

Sayfa 42

Papağan, çam ağacına
Karga, elma ağacına
Leylek, çınar ağacına

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

Diyane
Tim

4-6 yaş grubu
çocuklar için
şairler
hikâyeler
atölye çalışmaları
çıkartmalar
etkinlikler...

Tim

www.yayinsatis.diyane.gov.tr

Diyane
Tim

Cim dergisinde yayınlanmasını istediğiniz çalışmalarınızı cimdergisi@diyanet.gov.tr adresine gönderebilirsiniz.

YAZMANIN SERÜVENİ

Kitaplarım defterim
Rengârenk kalemlerim
Onlarla arkadaşız
Hiç ihmal eder miyim?

Fıkralar bilmeceler
Şiirler ve öyküler
Sayfalardan gülümser
Güzel tekerlemeler

Birbirinden önemli
Dergimizde bilgiler
Hep okuya okuya
İçimde birikmişler

Şimdi yazma vaktidir
Satırlara dizilir
Harfler ve kelimeler
Sıra sıra cümleler

Anılar hatıralar
Hikâyeler günlükler
Hayalimin peşinden
Koşarken dökülürler

Bizim için değerli
Okumak da yazmak da
Rabbim her ikisini
Anmış yüce Kur'an'da

Nilüfer Torun

